

De Poemp

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT HEEMKRING DAVIDSFONDS NIJLEN

NUMMER 72 □ 10-11-12/2011 □ P309458 □ AK 2560 NIJLEN1

De heksen van Nijlen brachten indrukwekkend klank- en lichtspektakel!

30 september, 1 en 2 oktober 2011.
Onvergetelijk...

Prachtig! Schoon, heel schoon! 't Was de moeite! Onvergetelijk! Proficiat! Zo klonk telkens de commentaar van de geroerde toeschouwers na de vijf voorstellingen van "Tussen Spanje en Oranje. De heksen van Nijlen."

Tussen de toeschouwers, de spelers en medewerkers ontdekten wij forse kladden "poempisten", en dat heeft ons enorm plezier gedaan. Maar niet verwonderd! In 1990 publiceerde Walter Caethoven immers al het aangrijpende verhaal van de Nijlense heksen Anneken Faes en Cathelyne Van den Bulcke in ons tijdschrift. En midden 2008 vroeg Pol Van Camp aan regisseur Dirk Callens om "iets"

te doen rond het Nijlense heksenverhaal. De Poemp stond dus aan de wieg van het klank- en lichtspektakel dat via de Nijlense cultuurraad met brio gepresenteerd werd aan ruim 2000 toeschouwers (meer kon helaas niet) door meer dan 200 medewerkers en acteurs.

Werd "De Moord van Nijlen" vijf jaar geleden in een omgebouwd sportcentrum gespeeld, dan brachten we "de heksen" einde september, begin oktober 2011 in open lucht. Toch een niet gering risico. Maar de heksen hebben voor onvergetelijk, zomers weer gezorgd. Voor gelijkaardig weer

moeten we 90 jaar in geschiedenis terugduiken! Dat droeg bij tot een hartelijke sfeer voor en achter de schermen. Want hoe triest het verhaal van Anneken en Cathelyne ook is, het Nijlense heksenproject deed vriendschap onder de medewerkers groeien. Het werd zowaar een tegengif tegen verzuring en ik-cultuur!

Het heksenverhaal

De in Lier als heks verbrande Cathelyne Van den Bulcke (*) brengt niet alleen haar eigen verhaal, maar heel de pakkende geschiedenis van ons dorpje in de waanzinnige 16de eeuw. Met de St.-Willibrorduskerk als achtergrond werd op het dorpsplein in enkele dagen het Nijlen van toen opgebouwd. Het theaterstuk kan ruwweg in drie hoofdstukken opgedeeld worden. In het eerste komt het dorp

De vreugde van een huwelijksfeest...

Indrukwekkende evocatie van een kerkbrand...

tot leven. Het kent de vreugde van een huwelijksfeest, de afschuwelijke beproeving als de pest uitbreekt. De choreografiegroep “Pas de Chat” illustreert met de “Dans van de duivel” het gebeuren.

In een tweede hoofdstuk plunderen uitgehongerde zwerfers ons dorp en wordt het gevoelige thema van kindersterfte aangesneden. Pas de chat illustreert andermaal met de choreografie “Dwaallichtjes”. Indrukwekkend is de evocatie van de beeldenstorm en de kerkbrand.

In het derde deel vertelt Cathelyne het verhaal van de Nijlense heksen. De choreografiegroep brengt een heksendans. Soldaten en de schout te paard komen Anneken Faes aanhouden. Zij zal uiteindelijk aan de dood ontsnappen, maar Cathelyne eindigt door de blinde heksenwaan van burens en Lierse rechters op de brandstapel. Maar haar ziel is tot rust gekomen, zo vertelt zij. Haar hart gelucht. Leert de mens uit zijn geschiedenis? vraagt zij zich tenslotte af...

Voorlopig besluit

Na “De Moord van Nijlen” in 2006 werd besloten om elke vijf jaar met cultureel Nijlen een gelijkaardig groots initiatief te nemen. Het kreeg met de heksen in 2011 een overtuigende invulling. Van de meer dan tweehonderd deelnemers aan het klank- en lichtspektakel willen er een “heel klad” morgen herbeginnen. Zo’n vaart moet het wel niet lopen, maar we noteren 2016 toch alvast voor een nieuw, voorlopig onbekend, maar ongetwijfeld schitterend initiatief!

Walter Caethoven.

(*) De stem van Cathelyne werd met verve gebracht door Hedwig Tuerlinckx. Op het toneel werd de “heks” overtuigend vertolkt door Leen Soons.

Het was een gedurfd initiatief, die heksen. Cultureel Nijlen heeft zichzelf daarbij haast overtroffen. De Poemp feliciteert hartelijk alle deelnemers, jong en oud, groot en klein. De tienkoppige trekkersgroep achter de heksen heeft een paar jaren gedreven aan voorbereiding en uitwerking van het project gewerkt. Bedankt, dames en heren!

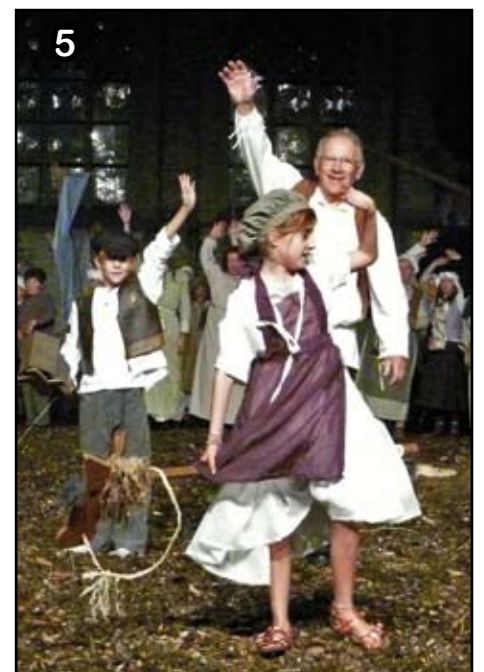

De tienkoppige trekkersgroep achter de heksen. We herkennen, van links naar rechts, Raf Somers, Walter Caethoven, Tom Crynen, Pol Van Camp, Peter Vettters, Wilfried Serneels, regisseur Dirk Callens, Véronique Nijs, Annelies Tack en Ward Verheyen.

Bij de foto's :

1. Ons dorpje in de 16de eeuw bij valavond.
2. Hedwig Tuerlinckx, de stem van "heks" Cathelyne Van den Bulcke, hier in gezelschap van "dorpssmid" Marc Van den Poel.
3. De jonge "heks" Anneken Faes betovert de melk.
4. De verbranding te Lier van de Nijlense "heks" Cathelyne Van den Bulcke (vertolkt door Leen Soons).
5. Afscheidsgroet voor het enthousiaste publiek.

Fotografie : FOLERMA (Jef Bockx, Werner Dierickx, Jeannine Thys, Tony Peeters, Etienne Van den Bulcke, Jan Verwerft) & DE POEMP (Walter Caethoven).

Bij de foto's :

1. Alle acteurs en medewerkers op post tijdens "generale".
2. Leen Soons speelde de heks.
3. Poempisten Pol Van Camp en Walter Caethoven tijdens repetitie.
4. Cultuurschepen Luc Luyten : fiere felicitaties.
5. De duiveltjes van "Pas de Chat".
6. De grimeploeg van Ward Verheyen.

Ik heb mijn verhaal verteld, mijn hart gelucht.
 Het ga je goed, bijvang van Lier!
 Vaarwel, Nijlenaars!
 Dat zeg ik, Cathelyne Van den Bulcke,
 voor eeuwig de heks van Nijlen!

Klompemakerij : een verloren ambacht?

Literatuur betreffende het ambacht klompenmaken in België en Nederland is veelvuldig beschikbaar voor hen die daarover meer willen weten. Veel heemkundige kringen uit het Vlaamse land hebben het op zich genomen om de geschiedenis van de plaatselijke klompemakerij op te zoeken om die voor het nageslacht te bewaren. Zo gaat ook bij De Poemp de zoektocht verder naar (alle?) Nijlense klompmakers om deze in ons blad te kunnen vereeuwigen. Over hen is echter zo goed als niets opgeschreven. Toch hoop ik met deze bijdragen een stukje Nijlen op klompen weer tot leven te roepen, een Nijlen, waaraan veel senioren nog dikwijls met heimwee terugdenken. Dat dit geen simpele onderneming is, heb ik intussen al ervaren. Ik prijs mij gelukkig dat ik de juiste mensen nog heb kunnen bereiken en op hun medewerking heb kunnen steunen.

August Leysen, alias Gust De Keyzer, met echtgenote Josephina Horemans. Zie hoe de afgewerkte klompen op de boomstammen te drogen gelegd werden.

In een vorige bijdrage heb ik getracht de geschiedenis van de klompmakersfamilie Steylaerts in De Poemp te brengen. Het waren echter niet alleen zij die de Nijlenaren van klompen (klonen) voorzagen. Ook de Witte Faes, Gust Leysen en Emiel Van Humbeeck waren zelfstandige klompmakers, ook zij hebben een ruim deel in het verhaal van de klomp. Wat volgt is het resultaat van informatie op doodsprentjes, gesprekken met ouderen, afstammelingen van de plaatselijke klompmakers en mijn eigen herinneringen.

Klompen aan de voet

Een stukje leven met klompen aan de voet is reeds in een vorige bijdrage gebracht. Toch wil ik hieraan nog enkele interessante belevenissen en gebruiken toevoegen.

De klompen waren uit het leven van onze voorouders niet weg te denken, zij behoorden tot het leven van elke dag, en dit tot omstreeks de jeugdjaren van mijn generatie, tot ongeveer 1955.

Wie tijdens de schooluren gestraft werd, toen mijn ouders schoolliepen, moest soms met blote knieën in zijn

klompen zijn straf uitzitten op “den tree” vooraan in de klas, wat wel zeer pijnlijk was. Een gat in de zool van een klomp kwam soms van pas bij het knickerspel op de speelplaats van de school. Het gat werd stiekem over een knikker gezet, zo kwam de knikker in de klomp terecht en kon men er ongemerkt mee wegwandelen.

In de meeste gezinnen was het niet toegelaten met de klompen aan in de woonkamer rond te lopen, meestal werden die op de mat aan de achterdeur achtergelaten. De voordeur werd zelden gebruikt voor de dagelijkse in- en uitloop van de gezinsleden en bezoekers. ‘s Winters, als het vroeg donker was, strompelde en “strunkelde” wie binnenkwam over de klompen die op de mat stonden, vooral bij grote gezinnen. Verlichting aan de achterdeur van de huizen was meer dan een halve eeuw geleden zeldzaam. Enige hilariteit ontstond bij de huisgenoten, wanneer iemand het huis verliet en slechts na heel wat zoeken en passen zijn eigen klompen vond.

Het stappen op klompen is niet zo eenvoudig. Iemand die nog nooit op klompen heeft gelopen, kan er veel moeite mee hebben en zijn klompen verliezen. Als je van kindsbeen af op klompen hebt gelopen, krom je bij het optillen van de voet automatisch de tenen en blijft de klomp aan de voet. Meestal gebeurt dat onbewust.

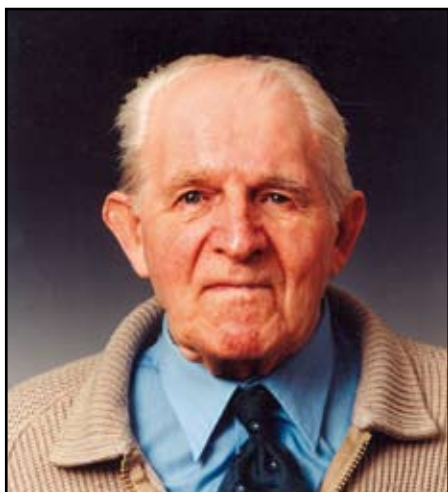
Rennen met klompen aan je voeten ging niet of slechts moeizaam. Bij het op de vlucht slaan na een kwajongensstreek werden de klompen “uitgesmeten” of in de handen genomen.

Eerste klompemaker in ons dorp

De eerste klompemaker in ons dorp was wellicht de Witte Faes. Hij was

gehuwd met Theresia Nijs. Zij kregen 13 kinderen. De Witte werd geboren in 1869 en overleed in het H.-Hartrushuis in Nijlen in 1955. Hij woonde in de Woeringenstraat rechtover de voormalige wasserij “Marlie”, naast de bakkerij van “den dikke Pitto”, waar ook zijn werkhuis gelegen was. Volgens getuigen die hem nog gekend hebben, was de Witte een ware specialist in het inkerven en schilderen van allerlei versieringen in zijn klompen, die allemaal met de hand gemaakt werden.

De familie bleef niet van tegenslag gespaard. In 1890 stierven 3 kinderen in 9 dagen, vertelde Jos, de voorlaatste van de 13 kinderen. Bij wie de Witte en zijn broer Aloïs de stiel leerden, hebben we nog niet kunnen achterhalen. Aloïs Faes woonde ook in de Woeringenstraat, maar hij stopte al met klompen maken rond 1935.

Emiel Van Humbeek

Wie ook belangrijk was om de Nijlenaren van klompen te voorzien, was Emiel Van Humbeek. Hij werd geboren in 1919 en hij huwde in 1945 met Octavia Van Rompaey. Hij was de 2de in een gezin met 10 kinderen. Vader werkte aan de spoorweg als bareelwachter. Zij woonden in de Woeringenstraat in het laatste huisje voor de spoorweg, nu de inrit naar de technische dienst van de gemeente. Hij leerde het vak als 15-jarige bij de Witte Faes, die in de buurt woonde. Twee broers van Emiel, Fons en Petrus (de Keppe), leerden het schoenmakersvak in de vakschool. Daarom

werd in de achtertuin een werkhuis gebouwd dat dienst moest doen als blokken- en schoenmakerij. De nog natte klompen (zij werden gemaakt, terwijl het hout nog nat was) werden gedroogd bij de oven van buurman bakker Dieltjens, alias den dikke Pitto. De voorraad boomstammen lag opgeslagen achter het huis naast de spoorweg. De kamer aan de voorkant van het huis werd ingericht voor de verkoop van klompen en schoenen. De wissen klompen werden aan de voorgevel opgehangen: een wis is een stok of plank waaraan de klompen (meestal 13 paar) werden bevestigd. Miel maakte thuis klompen tot aan zijn huwelijk in 1945. Door omstandigheden gedwongen moest hij toen naar Berlaar verhuizen. Het klompenmakersambacht ruilde hij toen voor werk in de fabriek en de wegenbouw. Hij overleed in Berlaar op 14 februari in 2005. Het gezin kreeg 4 kinderen.

August Leysen of Gust de Keizer

Iemand die zeker niet mag ontbreken in het rijtje van de Nijlense klompenmakers is August Leysen, beter gekend als Gust de Keizer. Hij werd geboren te Nijlen op 14 oktober 1899 en overleed op 6 november 1986. Hij huwde met Josephina Horemans; zij kregen 4 kinderen.

Als 13/14-jarige leerde hij thuis al klompen maken, wat hij bleef doen tot aan zijn huwelijk in 1919. Vanaf toen werd hij ook diamantbewerker. Zijn ouderlijk huis staat nog steeds aan het veer op de steenweg naar Nijlen. Maar klompen bleef hij maken, weliswaar in bijberoep. Het gezin August Leysen woonde in het huis op de hoek van de Bouwelsesteenweg en de huidige Hellevoortstraat (nu nog bewoond door zoon Louis), waar ook café “De Lelie” werd uitgebaat. Achter het huis was de klompenmakerij. De aangekochte boomstammen lagen in de hof en rechtover de deur op een onbebouwd stuk grond, nu damesmode “Pheadra”. De klompen werden verkocht in het café en uitgevoerd naar winkels in de omgeving.

In 1940 viel de diamantnijverheid zo goed als stil en waagde Gust zich aan het machinaal klompen maken. Dat bleef hij doen tot in 1950. Toen werd hij weer diamantbewerker en dat tot aan zijn pensioen. Een goede zaak tijdens de oorlog was voor Gust Leysen de overeenkomst met een zakenman die de verbintenis had aangegaan met het Duitse leger om maandelijks een groot aantal klompen te leveren. Die man kwam om de 4 à 5 weken de gemaakte klompen ophalen.

Grote vraag naar klompen...

Een vergelijking tussen het aantal inwoners in onze gemeente en het aantal klompenmakers toont overduidelijk dat zij de vraag naar klompen nauwelijks konden bijhouden.

In 1930 telde Nijlen 5041 inwoners onder wie 5 klompenmakers, nl. Witte Faes, Wies Faes, Hypoliet Steylaerts, Fé Steylaerts en Gust Leysen.

In 1935 telde Nijlen 5731 inwoners onder wie 5 klompenmakers, nl. Witte Faes, Mil Steylaerts. Frans Steylaerts (zoon van Hypoliet) Miel Van Humbeek en Gust Leysen.

In 1940 telde Nijlen 6456 inwoners onder wie 4 klompenmakers, n.l. Witte Faes, Mil Steylaerts, Miel Van Humbeek en Gust Leysen.

In deze en vorige bijdragen heb ik willen aantonen hoe belangrijk de klompenmaker in het verleden was, althans voor een groot deel van de bevolking en dit tot en met de Tweede Wereldoorlog. In hun tijd hebben zij onmiskenbaar bijgedragen tot een comfortabelere samenleving. Hun vereeuwiging in “De Poemp” is dan ook verdiend.

Hypoliet Budts.

Bronnen:

Veel dank ben ik verschuldigd aan Willy Steylaerts - Çois Haverals – Maria Schueremans – Luc Mariën – Hypoliet Dillen – Jos Faes – Petrus Van Humbeek en Louis Leysen.

Het begijnhof van Kessel

Ere wie ere toekomt: deze benaming komt van 'meester' Ghislain Verreydt, een veelzijdig man, een geliefd onderwijzer, een van de laatste echte dorpsonderwijzers. Een mens die zielsveel van zijn dorp hield en die liefde, samen met zijn vele gaven, heeft doorgegeven aan zijn kinderen en kleinkinderen: die tekenen, schilderen, beeldhouwen, maken muziekinstrumenten, glas-in-loodramen, musiceren, ontwerpen juwelen... 'Onze meester' schilderde zelf ook. Zijn schilderijen zijn kleurrijke vertellingen, vol milde humor, over zijn geliefde dorp: de kermis, de nonnekens in de kerk, de suisse, een hond die tegen de (afgebroken) 'kerkestikkel' of kerkhofmuur zijn poot licht...

*"De voddenman van de Geitenstraat"
Ghislain Verreydt, 1988.*

En 't begijnhof? Op het pleintje gevormd door het kruispunt van de Berlaar-sesteenweg en de Sint-Lambertus-of de... Geitenstraat begon de oude dorpskom. Zij eindigde aan de houten molen op 't Moleneinde, recht tegenover de Stationssteenweg.

De Geitenstraat? Niet dat we Sint-Lambertus, die door een vergissing van het bisdom de patroon van onze

dorpskerk werd, geen straat(naam) gunnen, maar tal van dorpsbewoners hadden gaarne de geit gespaard en die in de naam van hun straat bewaard. Trouwens, voor ouderen blijft ze gewoon zo heten als herinnering aan de bewoners, die er vroeger een geit, "de koe van de armen", hielden. Daar op het kruispunt stonden vier kleine huizekens, vandaar de naam de Vier Uitersten, onder een laag pannendak, broeder-

lijk aan elkaar geplakt, zonder veel praal, maar mooi in hun eenvoud. Daar, aan dat pleintje, lag het begijnhof van meester Ghislain.

Naast de vier kabouterhuizekens stond de rentenierswoning van de familie Van de Wouwer, die op de Bogaertsheide op het goed Ten Dijke, ooit een voornaam Brabants leengoed, flink geboerd had. Toen ze gestopt was met het zware werk op het land, was ze, zoals het de gewoonte was van kapitaalkrachtige boeren, naar het dorp afgezakt om in haar oude dag dicht bij de kerk te wonen.

De 'Keffer' woonde in het huis ernaast. Hij was de klompenmaker van het dorp. Alle jongens kenden hem en zijn 'kloonmakerij', zeker die van de uithoeken van het dorp naar de school kwamen. Ze kenden vooral zijn... waterput. Als 't heel warm was, mochten ze met een pollepel uit een emmer fris water scheppen, heerlijk grondwater uit de waterput op het erf, waar altijd zware wilgen en andere houtsoorten lagen te wachten op de vaardige handen van de klompenmaker.

Rechtover de Keffer werd tijdens de laatste decennia van de 19de eeuw een stevig, hoog huis gebouwd. Het had de nodige trappen om het meer allure en standing te geven. Wie de deur opende, kon dan letterlijk en figuurlijk vanuit de hoogte neerzien op de man of vrouw die aanbelde. Deze merkwaardige woning heeft enige tijd als gemeentehuis gefungeerd. Nadien werd ze het schoolhuis van de 'bestuurder' van de aangrenzende jongensschool. Naast het schoolhuis stond een hoge, stenen muur, die zowel de voormalige

"De Vier Uitersten",
Ghislain Verreydt, 1966.

achterliggende tuin als de school en de speelplaats van de buitenwereld afsloot.

Alle huizen die hier stonden, zijn in de loop van de jaren een na een verdwenen en vervangen door woningen zonder geschiedenis, ook de Vier Uitersten. Alleen het mooi gerestaureerde villaatje aan de Berlaarsesteenweg is overgebleven.

Hier op dit kruispunt zou het waar- dige ex-gemeente- of schoolhuis de woning kunnen geweest zijn van de aalmoezenier van het begijnhofke, de villa het huis van de grootmeesteres. De andere woningen, vooral de vier huizekens, nederige stulpjes voor broze, witgekapte begijn- tjes...

Zelfs zonder vrome begijntjes zou het een mooi en stemmig hoekje ge- weest zijn... Daarvan heeft meester Ghislain zaliger gedachtenis ooit gedroomd...

Frans Lens.

De tijd doet onherroepelijk zijn werk. Zeker, hij zorgt voor het perspectief dat de snijkant van gebeurtenissen wat afzoet, zoals meneer De Deyne al schreef in "Losse Flodders". Maar hij knaagt ook, beetje bij beetje, aan mensen en dingen tot zij in de nevelen van de geschiedenis verdwijnen. Soms echter komen verdwenen gewaande dingen-van-toen plots weer opdagen. Dat kan ons blij of droef stemmen, maar het is altijd interessant. En dus hebben wij het in De Poemp af en toe over dingen die aan "de tand des tijds" ontsnapt. Of net niet.

Filip De Haes renoveert zo een huis aan de Lispersteenweg te Lier. Op de gesmede deur ontdekte hij een plaatje met de tekst: "A. MARTIN, SMID KESSEL" (foto). Via de cultuurdienst van de gemeente Nijlen bereikte ons zijn vraag of wij over deze smid meer konden vertellen. Frans Lens kon dat. Armand Martin was een befaamde kunstsmid die in de Onze-Lievevrouwestraat te Kessel-Statie woonde, weet Frans. Op de wereldtentoonstelling van 1930 te Antwerpen oogstte de smid groot

succes met een prachtige open haard en een sierlijke trapballustrade in fijn smeedwerk. Op een tentoonstelling in 1935 in Brussel stelde hij met succes alleen vogelsoorten tentoon. De Kesselse kunstsmid leerde zijn vak bij de beroemde Lierenaar Lode Van Boeckel. Maar hij zou altijd een beetje in de schaduw van zijn leermeester blijven.

Armand Martin had een kroostrijk gezin en kunstsmeedwerk bracht niet zoveel zaad in het bakje. Hij besliste om met twee zonen ramen en deuren te gaan vervaardigen. Een ervan kwam blijkbaar terecht in de woning van Filip De Haes. Die woning werd in 1947 gebouwd. Dat kan kloppen, want kunstsmid Armand Martin werd 1889 te Lier geboren en overleed in 1949 te Kessel-Statie. Zijn merkplaatje op de deur in de Lispersteenweg weerstond de tand des tijds en liet ons toe deze Kesselse kunstenaar even in herinnering te brengen!

Walter Caethoven.

(Meer over kunstsmid Armand Martin in Salvator nr. 31, september 1979)

Een briefje bij de laatste Poemp... van 2011.

Beste Lezer(es),

Tempus fugit, de tijd vliegt snel... Als deze Poemp in uw bus valt, zitten we op de drempel van een nieuw jaar. Graag wensen wij u en de uwen alvast een gelukkig en gezond Nieuwjaar toe.

Dit is het laatste nummer van 2011. En ja, goed gezien, u ontvangt uw Poemp voortaan onder folie. Zo is ze tot in uw bus beschermd tegen regen en vuil. Onze abonnees vinden in dit nummer een overschrijvingsformulier voor een bedrag van 7 Euro. Alvast bedankt voor uw lezerstrouw!

Nijlen, december 2011.

De mannen van De Poemp.

De opkomst en neergang van de Nijlense cinema's

Tot begin vorige eeuw bleef de ontspanning van onze voorouders beperkt tot de muziek- en toneeluitvoeringen van onze harmonies, kermessen, bals, volksspelen en jaarlijkse Carnavalvieringen te Nijlen en omgeving. Wij kunnen, met al de middelen voor woord-, beeld- en klank-communicatie die ons momenteel ter beschikking staan, moeilijk vatten wat de komst van de cinema toen teweeg heeft gebracht. Een nieuwe wereld ging open. Langzamerhand werd heel het wereldgebeuren levensecht aan hen vertoond. Ze zaten nu echt op de eerste rij. Het was niet meer van horen vertellen of lezen. Nu zagen ze het zelf op het witte doek!

Cinema Nova, anno 2011 : einde 80 jaar cinemagebeuren in Nijlen...

De oude Gildenzaal, de eerste cinema van Nijlen.

Op 1 maart 1896 greep in de Koningsgalerij te Brussel de eerste publieke filmprojectie in België plaats. Waarna langzamerhand op verscheidene plaatsen cinemazalen gebouwd werden. Dit vooral na de Eerste Wereldoorlog. Dichtbijgelegen voor ons waren toen de zalen van De Keyser en Vervloet te Berlaar. Daar werden wekelijks

stomme (zonder klank) films begeleid door pianomuziek vertoond. Per fiets of te voet begaven onze dorpingen zich in groten getale daarheen om van dat nieuwe spektakel te genieten. Te Nijlen moest er nog gewacht worden tot 1929, vooraleer er films vertoond werden. Op de zitting van het schepencollege van 30 januari 1929 werd de maatschappij zonder winstgevend doel "Parochiale Werken der Dekenij Lier" gemachtigd om een kabien

voor kinema bij te bouwen aan de oude Gildenzaal (waar nu ons huidig gemeentehuis staat). En op de zitting van 14 augustus daaropvolgend, bij artikel "nummer 1, Hinderende inrichting – Kinema – Advies", is ons schepencollege "van gevoelen dat er reden bestaat om de vraag in te willigen van de Parochiale Werken Dekenij Lier om een kinema in te richten en het plaatsen van een electromotor van 1,5 HP." Vanaf toen kon er in onze gemeente ook cinema gespeeld worden; dit weliswaar onder toezicht der plaatselijke geestelijkheid. Tijdens die stomme films werd er meestal klassieke muziek ten gehoren gebracht via een fonograaf. Bij een film waarin er geschoten werd, zat er iemand dicht bij het projectiescherm verborgen. Die liet met een namaakpistool, hopelijk op het juiste moment, pistoolschoten knallen. Echt spannend. Er werden vertoningen gegeven zondagmiddag en -avond alsook op maandagavond. Eugène (Jein Boot) Witvrouwen en Constant Mariën (Coste van Trien van de Gerde) waren de mannen die de films afdraaiden. Na de hoogmis van 10 u kon je reeds plaats reserveren bij Tinne Van Mengsel, die naast de Gildenzaal woonde. Kostprijs 1 frank. Haar man Simon, conciërge van de Gildenzaal, verkocht de inkomstbewijzen, "de ticketjes", aan de ingang. Toen nadien de geluidsfilm zijn intrede deed, was dat weerom een openbaring voor de Nijlense kijkers.

Cinema Nova

Pieter Flips, later beter bekend als Joker (die naam had hij gekregen tijdens het kaartspelen), geboren in

Dendermonde en vroeger schipper van beroep, kwam samen met zijn vrouw Cordula-Louisa Ruys, geboren te Hamme, en hun dochter Leonia-Marie Flips op 9 december 1930 te Nijlen wonen. Als beroep geeft hij dan op: Kinemabestuurder. Joker, die toen al twee bioscopen bezat, zag te Nijlen een gat in de markt en liet in ons dorp een cinemazaal bouwen. Vijf maanden vroeger, op de zitting van 9 juli 1930, had onze gemeente “de gevraagde machtiging verleend aan Juffrouw Leonie Flips (dochter van Joker), wonende te Borgerhout, om een kinemazaal met drinkzaal te bouwen te Nijlen, op haren eigendom gelegen aan het Statieplein wijk D nr 411 en 412.” August Van Eester (Gustje Nop) was de aannemer. Dit werd zijn eerste grote gebouw waar het balkon en de scène zonder pilaren werden geconstrueerd. Dhr. Van Mierloo was de architect. Voor de opening van zijn cinema Nova gaf Joker voor de Nijlenaars een gratis filmvertoning in open lucht naast de zaal. Louis Van Weert (Lowie van de Pinder) werd operateur van dienst. Louis leerde daar zijn toekomstige vrouw, de 22-jarige Leonie Flips, kennen.

De tweedehandse projectoren anno 1980 doen het in 2011 nog uitstekend!

Cinema Nova de grote concurrent

De Nova was voor die tijd een grote en oprecht mooie zaal met een balkon en helemaal boven in de twee hoeken een klein balkonnetje (de kusbakskes).

Bovendien werden er daar modernere en recentere films vertoond dan “bij de pastoor”. Cinema Nova werd dan ook zeer snel een zware concurrent voor de cinemavertoningen van de pastoor in zijn oude Gildenzaal. Dit tot groot ongenoegen van de plaatselijke geestelijkheid. Volgens hen werden in de Nova regelmatig aangebrachte films vertoond! De films die gedraaid werden in de Gildenzaal waren daarentegen volgens hun normen wel kinderen (en volwassenen!) toegelaten. Die werden namelijk op zaterdagavond, na de wekelijkse grote biecht, gekeurd door de pastoor en/of zijn onderpastoors en de Nijlense filmkeuringscommissie (waarvan o.a. deel uitmaakten meester Nest Heylen, meester Octaaf Van Camp, René Engels, Eugène Witvrouwen en Floran De Cnaep. De eventuele “verdachte” stukken werden uit de films geknipt of de lens werd tijdens de vertoningen even bedekt! En als de film toch strijdig was met de goede zeden werd hij geruild met een nettere film van een cinema-uitbater (die niet zo nauw keek) uit een aanpalende gemeente. Toen in 1936 E.H. De Deyne benoemd werd als onderpastoor in onze gemeente, schoot die onmiddellijk in actie. Via pamfletten en vanaf de preekstoel waarschuwde hij de gelovigen, telkens er volgens zijn normen “verdachte” films gingen vertoond worden, en hij bezwoer hen geregeld om niet naar die “zondige” vertoningen te gaan kijken. Joker ging in de tegenaanval en verweerde o.a. zich via artikelen in De Volksgazet (die wat al te graag een pastoor het vuur aan de schenen legde). Maart 1938 werd er zelfs in de Nova een openbare meeting gehouden door de Socialistische Arbeiderspartij over de burgeroorlog in Spanje en over de concurrentiestrijd tussen de twee cinema’s. De Deyne trachtte daar vruchteloos zijn standpunt te verdedigen tegen de daar aanwezige partijbonzen Spinoy en Major. Uiteindelijk gaf onze onderpastoor het op en verliet met vaste tred de cinemazaal, wyl hij de aanwezigen opriep hem te volgen. Met weinig resultaat weliswaar.

Eigenlijk waren dat toestanden zoals in de Don Camillofilms. Begin de jaren 50 van vorige eeuw werd, op de braakliggende grond naast het oude gemeentehuis in de Gemeentestraat, een nieuwe cinemazaal opgericht door toedoen van E.H. De Deyne. Hij mocht terecht zeer fier zijn op de mooie Nieuwe Gildenzaal, waarmee hij kon concurreren met de Nova.

De maaldersfamilie Goris uit Heist-op-den-Berg komt in Nijlen cinema spelen

Daar er tijdens de oorlog en na de bevrijding soldaten hadden verbleven in cinema Nova, wat de toestand van de zaal niet ten goede was gekomen, besliste Joker zijn zaal te laten opfrissen. Hij liet nieuwe muurdecoraties aanbrengen door Leonard Verheyen (Nar Tip). Die werd daarbij geholpen door zijn zoon Jef Verheyen. Diens schilderijen hebben later internationale bekendheid verworven. Velen onder ons herinneren zich nog de mooie Venetiaanse maskers die de wanden van de cinemazaal sierden. In de Nova werden, naast filmvertoningen, ook, op vrijdagavonden, regelmatig muzikale optredens gegeven door o.a. Bobbejaan Schoepen, Jean Walter, La Esterella enz. Soms kon men de inkom betalen met kortingsbonnen die men in onze kleine buurtwinkels kreeg bij aankoop van Fortproducten uit Itegem.

Nadat Joker later het gebouw aan brouwer Cuykens van de gelijknamige brouwerij uit Lier verkocht had, bleef hijzelf met Fin Van Calster de cinema uitbaten. Tot hij in 1957 toch stopte met cinemaspelen.

In diezelfde periode moest Frans Goris, afkomstig van Heist-op-den-Berg, molenaar van beroep, om gezondheidsredenen stoppen met die bezigheid. Hij keek bijgevolg uit naar iets anders. Naar een nieuwe uitdaging. Die zou hij snel vinden. In Nijlen. Zijn dochter Germaine had namelijk van Leo Van Der Hoeven (Leo Bakes), die met haar in dezelfde coiffeurschool les volgde, vernomen dat te Nijlen cinema Nova over te nemen was en zij bracht vader Frans

daarvan op de hoogte. Die liet er geen gras over groeien en kocht het gebouw van brouwer Cuykens. En zo werden Frans en zijn vrouw Clementine bijgestaan door hun dochters Germaine en Christine de nieuwe uitbaters van cinema Nova.

De zaal werd datzelfde jaar gerenoveerd, zodat er wekelijks op zaterdag bals gegeven konden worden. Na de vrijdagavondvertoning moesten de cinemastoelelen uit de zaal verwijderd worden om de dansvloer vrij te maken. En tegen de filmvertoningen van zondagnamiddag moesten die dan telkens teruggeplaatst worden.

Nijlenaar Van Roy schilderde wekelijks de affiches voor de films die gespeeld gingen worden, op een groot bord dat buiten op de luifel van de cinema werd geplaatst. Tijdens de grote nationale elektriciteitsstakingen die twee weken duurden, reden Frans en Fonne Verhaegen (de duivel doet al in cinema Nova) in het weekeinde in Nijlen rond met een auto en maakten via een luidspreker bekend dat er zowel in cinema Nova als in de Gildenzaal zou gespeeld worden. De elektriciteit voor de twee cinemazalen werd geleverd door dieselgeneratoren van de twee Nijlense wasserijen, Ideal en Marlie. Vermoedelijk was toen de "strijdbijl" tussen onze cinema's al begraven.

Verschillende Nijlenars waren als operatoren van dienst in de Nova, o.a. Francis Lemmens, diens nonkel schoolmeester Louis Lemmens, Marcel Van Loock, Joske Palmans, Jef Bouwen, Jef Dillen. Warke Van Genechten verkocht tijdens de pauze frisco. Christine verkocht zoetigheden aan het snoeptogje.

In 1973 liet Clementine de zaak over aan dochter Christine en schoonzoon Jef Dillen, maar ze bleef toch de zaak van nabij volgen.

Studio Nova

Door de gedurige stijging van de stookolieprijs werd het verwarmen van de grote cinemazalen te kostelijk. Op vele plaatsen werden ze vervangen door kleinere cinema's

Christine en Jef in hun Studio Nova.

(studio's). Zo werd in 1980 ook beslist om cinema Nova om te vormen tot een kleinere zaal en werd op de 1ste verdieping de gezellige Studio Nova gerealiseerd. De oude filmapparatuur werd vervangen door Duitse, die tot op heden nog feilloos blijkt te werken. De koolstofbooglampen werden vervangen door moderne projectielampen.

De opening van de nieuwe Studio Nova vond plaats op de dag van de folkloremarkt in augustus 1980. De benedenverdieping werd ook heringericht en gebruikt als feestzaal en nadien als zondagsrestaurant. Het werd een successtory over de hele lijn.

Fluiten om meer licht

Een koolstofbooglamp is een lamp waarin een elektrische stroom een zeer hete boog van licht veroorzaakt, ook wel vlamboog genoemd. Zij is uitgevonden door Sir Humphry Davy in de eerste jaren van de 19de eeuw. De koolstofbooglamp werkt als volgt: twee koolstofstaven (de elektroden) worden met de punten tegen elkaar gezet in een zodanige opstelling dat naderhand de afstand tussen de twee staven met een schroef veranderd kan worden. Als er nu tussen de twee koolstofstaven een elektrische spanning wordt aangelegd, dan zal er een stroom gaan lopen en ontstaat een vlamboog met een zeer hoge lichtintensiteit. Na enige tijd daalt door het afbranden van de koolstofstaven de lichtopbrengst, wat vroeger in de cinema's prompt door de kijkers met gefluit gemeld werd aan de machinist. Die voerde dan met de regelschroef de booglamp weer naar het volle licht. (bron : Wikipedia)

Van Studio Nova naar Villa Nova

De opkomst van de digitale projecties maakt het momenteel moeilijk voor de kleine familiebioscopen om stand te houden. Nieuwe films zijn nog uitsluitend in digitale versie te verkrijgen. De uitbaters die hun apparatuur "nog" niet aangepast hebben, moeten zich behelpen met minder recente films. Momenteel zijn Christine en Jef zelfs de enige cinema-uitbaters die nog elke vrijdag de filmspoelen zelf gaan ophalen in de Koningstraat te Brussel. Hun andere overgebleven collega's die nog "analoge" films afdraaien, krijgen hun films thuisbezorgd via een koerierdienst.

Om hun publiek te blijven houden, zouden Christine en Jef die dure digitale apparatuur moeten kopen. Dat zien ze niet meer zitten. Ze beginnen, na 38 jaar cinema, uit te kijken naar hun pensioen en vinden in de familie geen opvolger. Hun enige zoon heeft recent een dubbelzaak opgestart: feestzaal Villa Nova en advocaatwinkel De Gouden Haan.

En zo zal met het verdwijnen van hun Studio Nova dan ook, spijtig genoeg, het doek vallen over circa 80 jaar cinemagebeuren te Nijlen. Que sera, sera. Wat moet zijn, zal zijn...

Jos Thys.

Met dank aan pastoor Sonnemans, Maria Scheurmans, René Derboven, Yvonne Van Eester, Marcel Heylen, Anita Van Weert, Miek Van Loock en Pien Willems van het gemeentehuis. En natuurlijk ook aan Christine en Jef van de Nova!

Studio Nova aan het Statieplein te Nijlen: weldra slechts een herinnering...

Een oriëntatiepunt in het Netelandschap

Het kerkje van Bevel anno 1910.

In 1910 schreef Stockmans dat de oude bidplaats - de vorige kerk - van Bevel, vroeger meer op een grote kapel leek dan op een kerk. Oorspronkelijk was zij, zoals die van Gestel een rechthoekig zaalkerkje, niet breder dan vijf meter, dat bewaard bleef in de middenbeuk van de latere met twee zijbeuken (drie m breed) vergrote kerk. Aan beide zijden van het kerkship was een kleine uitsprong gemaakt om het kerkje de vorm van een kruis te geven. Het had tot in de helft van de 19de eeuw een gotisch hoogkoor, dat in 1557 was gebouwd. De eenvoudige witstenen toren, die gedeeltelijk in het kerkship stond, dateerde van het einde van de 13de, begin 14de eeuw en geleek op die van Kessel. Maar hij was minder hoog (ongeveer 22m). Volgens pastoor Van Tendeloo was het toch geen onaardig kerkje: "Alhoewel nochtans heel klein, was zij voor de vergroting echt een kunststuk van stijl." Ze was opgetrokken in Brabantse baksteengotiek (baksteen waarin lagen in witte zandsteen).

In 1856 wilde men het kerkje vergroten, maar pastoor Hoskens ging niet akkoord met de geplande uitbreiding voorgesteld door de provinciale bouwmeester Schadde. De vergroting werd uitgevoerd volgens de wil van de pastoor, zodat, steeds volgens Van Tendeloo in 1902, "het werk van 1856 zijn doel miste en de bidplaats thans veel te klein is. Zij telt 12 m in de lengte en 14 in de breedte. Er stonden slechts twee pilaren in. De steen voor het bouwen ervan moet aangevoerd geweest zijn over de Nete tot aan de Bevelse Amer of aanlegplaats, die gemakkelijk vanuit het dorp langs het Netepad te bereiken was.

De kerk werd op dinsdag 14 mei 1940 door het Belgische leger volledig tegen de vlakte gelegd. Op die dag sneuvelden ook de kerktorens van Kessel en Berlaar. In Kessel werd door de ontploffing meer dan de helft van het kerkship verwoest. In Gestel en Nijlen was de schade beperkter, daar werd enkel de torenspits neergehaald. Ook de kerk van Grobbendonk

De kerk van Bevel anno 2011.

werd op die dag volledig vernield.

Puin kerk van Bevel in 1940.

Na de oorlog bleef men in Bevel niet bij de pakken zitten. Op het puin van de vernielde kerk verrees een heel nieuwe tempel. Toch vinden we het persoonlijk spijtig dat de oude witstenen, nog romaans aandoende toren niet opnieuw werd opgetrokken. De huidige bakstenen kerk werd in 1950-1955 gebouwd naar een ontwerp van de architecten M. De Vooght en J. Van Herck in neoromaanse stijl. De allereerste kerk, voor er een stenen gebouwd werd, zal, zoals in Kessel, een houten kerkje geweest zijn.

Frans Lens.

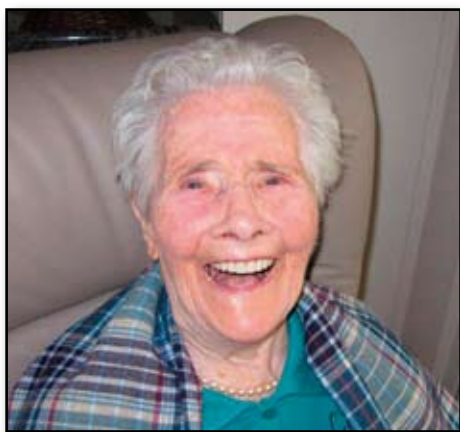

De vermoedelijke opbouw van het houten kerkje van Ouwen (Grobbendonk). De allereerste kerk van Bevel zal allicht ook een houten gebouw geweest zijn.

In ons volgend nummer gaan wij nader in op het ontstaan van onze dorpskerken.

Ook Mitteke Pluys heeft de kaap der 100 overschreden!

Waar we in onze Poemp 70/71 het beknopte levensverhaal brachten van vier 100 (en meer) jarigen uit ons dorp en we daarbij opmerkten dat 100 jaar worden in Nijlen geen uitzondering meer is, wordt dit bevestigd door Mitteke Pluys. Zij is de 4de Nijlenaar(ster) geboren in 1911 die een volle eeuw leeft!!!

Maria (Mitteke) Pluys zag het levenslicht te Grobbendonk in de hete zomer van 1911 op 24 augustus als 2de kind van het landbouwersgezin Melania (Melleke) Maria Nuyts geboren te Grobbendonk en Jozef-Lodewijk (de Witte) Pluys geboren te Herenthout. Haar ouders waren getrouwd te Grobbendonk in 1906. Datzelfde jaar was ook haar broer Frans geboren.

Op 22 maart 1921 verhuisde ze van de Troonstraat te Grobbendonk naar een boerderij te Nijlen, Wijk B nr 23 (Elzendonkstraat), waar nadien nog twee broers van Mitteke het levenslicht zagen: Eugeen en Alfons.

In 1925 kwam Willem De Smedt als inwonende landbouwersknecht een handje toesteken op de boerderij. Twee jaar later kwam ook Anna-Elisabeth Van Thielen, de grootmoeder van Mitteke, er wonen.

Mitteke leerde haar man August (Gust) Verlinden uit Nijlen kennen en huwde hem op 22 december 1931. Ze bleven voorlopig bij Mittekens ouders wonen. Hun zoon Frans werd daar

geboren in 1932. Op 15 juni 1934 verhuisden ze naar de Paddekoten nr.12 (nu Katerstraat 44). In 1947 werd hun dochter Christiane geboren. Frans en Christiane zorgden op hun beurt voor vijf kleinkinderen en 10 achterkleinkinderen.

Gust was werkzaam als diamantbewerker en Mitteke verstelde de steentjes (diamantjes) voor al de diamantslijpers die werkzaam waren in het slijperijtje (fabriekje) gelegen aan hun huis in de Katerstraat. Ze hadden daar ook een klein boerderijtje, wat bijkomend werk meebracht. Het was eigenlijk een leven van héél hard werken.

Toen in 1982 haar man August (met wie ze meer dan 50 jaar getrouwd was) overleed, had Mitteke veel verdriet en ging ze inwonen bij haar dochter Christiane. Maar na twee maanden besliste ze om toch terug in haar eigen huisje te gaan wonen. Daar is ze tot na haar 98ste jaar alleen kunnen blijven. Weliswaar met de hulp van haar kinderen Frans en Christiane en haar goede burens, die ook een oogje in het zeil hielden en Mitteke vele bezoekjes brachten.

Bovendien werd ze daar in haar huis met veel liefde omringd door haar klein- en achterkleinkinderen, voor wie ze zelf altijd klaarstond.

Spijtig genoeg brak Mitteke op 19 april 2010 bij een ongelukkige val een heup. Ze werd geopereerd en verbleef om te herstellen nog 2,5 maand in het ziekenhuis. Nadien ging ze bij haar dochter Christiane inwonen, die haar zeer liefdevol verzorgt. Dankzij de

hulp van haar zoon Frans en diens vrouw Roza en van de thuisverpleging kan ze nog van een rustige oude dag genieten. Nadat Mitteke op 24 augustus 100 jaar was geworden, werd ze 3 dagen later gevierd door de familie en haar vele vrienden en kennissen. Ook de burgemeester kwam haar huldigen. Het werd een onvergetelijk feest, waar Mitteke zelf veel van genoten heeft. Iets wat ze dubbel en dik verdiend heeft!

Mitteke Pluys, goedlachse vrouw, wij wensen u nog het allerbeste in het samenzijn met uw dierbaren.

Jos Thys.

Met dank aan Christiane Verlinden, de dochter van Mitteke.

Het lek van De Poemp

In het artikel over de Pinder in onze vorige Poemp zijn we vergeten te vermelden dat ook diens zoon Louis Van Weert een grote inbreng had in het bedrijf "Garage Mobile" van vader Fons en broer Soewe. Louis was er werkzaam als plaatslager. Toen Garage Mobil overgegeven werd aan de gebroeders Hens, bleef Louis voor de nieuwe uitbaters werken. Toen Garage Hens nadien verhuisde van de Gemeentestraat naar de Albertkanaalstraat werd Louis door de uitbaters van de Mercedesgarage te Grobbendonk (die een bekwame plaatslager zochten) gevraagd om voor hen te komen werken. Wat Louis dan heeft gedaan. (*Jos Thys*)

De Poemp gedenkt genegen

Drie Nijlense vrouwen die de kaap der 100 hadden overschreden (zie Poemp 70/71) zijn deze herfst overleden... Met name:

Amelie Verhaegen (beter gekend als Ammel van Keppe Krik), geboren te Nijlen op 1 april 1911, weduwe van René Van Oytzel, sliep zachtjes in in het Woon-en Zorgcentrum O.-L.-Vrouw-van-Troost te Zandhoven op 29 september 2011.

Lin Van Peer (dochter van Gust de wagenmaker uit de Rector De Ramstraat), geboren te Nijlen op 14 oktober 1908, weduwe van meubelmaker Camiel (Mil) Bauweraerts, overleed in het Woon- en Zorgcentrum te Grobbendonk op 10 oktober 2011. Vier dagen later, op haar 103de verjaardag, werd er definitief afscheid van haar genomen...

Angèle Badot (vroeger uitbaatster van café Belle-Vue in de Statiestraat), geboren te Franc-Waret op 2 april 1911, weduwe van Staf Van Herck, is omringd door haar kinderen zachtjes ingeslapen in het Heilig-Hartziekenhuis te Lier op zondag 6 november 2011. Zij was een trouwe lezeres van De Poemp.

Wij blijven Amelie, Lin en Angèle genegen gedenken.

Bijgaande foto kregen we van Lena Peeters. Hij moet ergens in de jaren twintig genomen zijn. Hij toont ons de jongens geboren in Bevel vanaf 1915 tot en met 1919. Oorlogskinderen dus! Benieuwd wie deze bende mee kan identificeren. Lena hielp ons alvast op weg. Zij herkende van links naar rechts, op de bovenste rij, de derde: Louis Van Hout; op de 2de rij, 8ste plaats: Mon Van den Eynde; op de voorste rij: 1ste Jef Peeters, 5de Jef De Win. Wie kent er nog meer?

Over foto's en illustraties

Beschikt u over foto's of illustraties die mogelijk in ons tijdschrift kunnen gebruikt worden, dan maken wij daarvan graag een digitale kopie. Neem daartoe contact op met één van onze bestuursleden (zie telefoonlijst bladzijde 15). Binnen de kortste tijd bezorgen wij u het origineel terug. Tenzij u het aan De Poemp wil schenken! *(Met hartelijke dank aan Lena Peeters voor een reeks postkaarten die wij mochten kopiëren).*

Lezers schrijven

Dag, Walter,

Met veel belangstelling lees ik elke bladzijde van “De Poemp”. Na al die jaren ben ik ook wel een echte Nijleenaar geworden. In het laatste nummer stond een artikel over Soewe van de

Pinder. Ik heb die mens goed gekend, omdat ik 17 jaar lang daarnaast bij Clotilde ‘s middags mijn boterhammetjes ben gaan opeten. Ik heb nog vele herinneringen aan de tijd dat ik bij de nonnekes werkte als kleuterjuf, maar ik ben ook nooit dat villaatje achter de gril van Clotilde vergeten. De villa is al zo lang afgebroken en ik heb er geen enkele foto van. Wat ik u nu wil vragen is of u mij de foto met de villa van Clotilde niet kunt doormailen. Ik zou daar ontzettend blij mee zijn.

Waar is de tijd? Ook “de poemp” zal ik nooit vergeten. Achter de poemp

was een klein lokaaltje ...en daar heb ik een jaar lang in een noodklasje gezeten. Ook mijn eerste jaar in de Nonnenstraat zal ik nooit vergeten... Mijn eerste jaar was er een dat kon tellen: 70 kleuters had ik toen en nu klagen ze al omdat ze er 25 hebben. Nu ja, ik geef toe dat de kindjes in die tijd braver waren...of liever minder verwend.

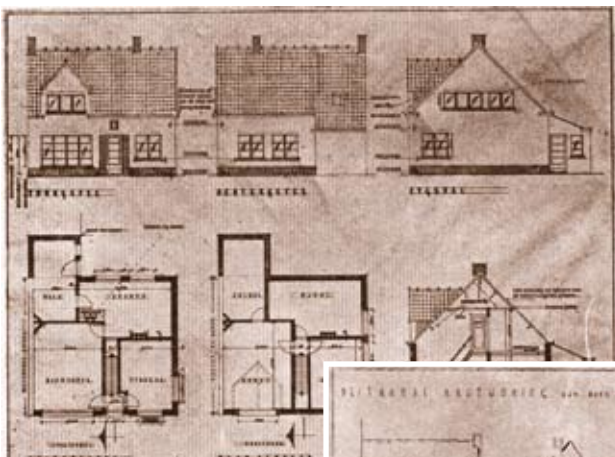
Sorry, ik ben aan het afdwalen...het gaat nu om de villa van Clotilde!

Julia Dillen.

Natuurlijk hebben we Julia graag de foto bezorgd!

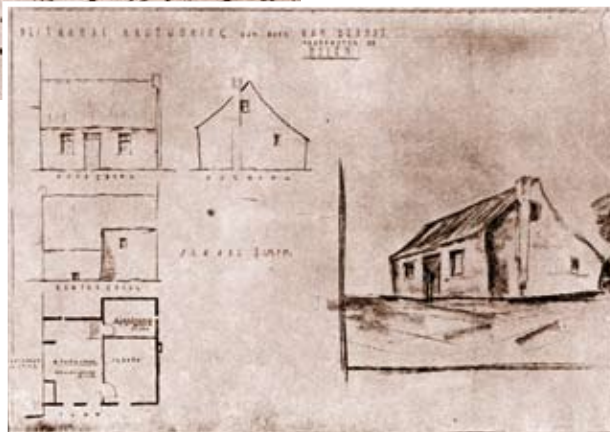
De strijd tegen krotten door het provinciebestuur in 1936

De Paddekoten moet zo'n 100 jaar geleden nog heel wat armelijke huisjes, zeg maar krotten, geteld hebben. Dat wordt onder meer aangetoond in een brochure uit 1936 van het provinciebestuur van Antwerpen, getiteld “De Strijd tegen Krotten in de Provincie Antwerpen.” Het gemeentebestuur meldt dan, zo zegt deze brochure, dat er in Nijlen 12 krotten zijn. Kessel telde er toen 4. François Haverals van de heemkring van Vremde bezorgde ons een uittreksel van deze brochure met de plannen voor een nieuw te bouwen woning in de Paddekoten en een schets van het te vervangen krot. We mogen geredelijk aannemen dat er in de 19de eeuw, voor “het steentje” welvaart bracht, veel krotwoningen in onze dorpen waren. Zeker in de Paddekoten! *(Met hartelijke dank aan François Haverals voor de fotokopieën.)*

< Detail van het “Plan van eene woning opgetrokken te Nijlen met Provinciepremie.”

“Paddekoten te Nijlen > Oude woning bewoond door vader, moeder en 7 kinderen. Slaapkamer van 11 m² en van 6m².”

Mensen aan De Poemp

Jos Bastiaens, 03.481.81.90
Hypoliet Budts, 03.481.69.27
Walter Caethoven, 03.481.85.70
Hendrik Claes, 03.481.82.58
Flor Dieltjens, 03.481.70.41
Herman Engels, 03.481.84.11
Jef Hermans, 03.411.02.78
Frans Lens, 03.480.04.81
Jos Thys, 03.411.21.98
Pol Van Camp, 03.481.74.38
Ludo Van Gestel, 03.481.85.47

Wie kent
ze nog

Voetbalhelden

Meer dan een halve eeuw geleden waren er nog niet zoveel sportverenigingen in Nijlen als vandaag. Voetbal was toen veruit de meest beoefende sport

in ons dorp. Talrijk waren de sjotters en hun supporters. De wedstrijden in de weekeinden werden zowel door de jeugd als de ouderen massaal bijgewoond. De spelers van de eerste ploeg waren bijzonder populair. Het waren de helden van ons dorp. Op bijgaande foto van de eerste ploeg

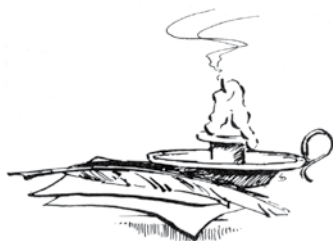
in 1948 herkennen we, van links naar rechts,

zittend: Frans De Pooter (Frans Top), Mon Crauwels, Alfons Vranckx, Jan Haverals, ? , Van Den Bergh ?

staande: Gommarus Mariën, Vital Mariën, Frans Storms, August Dieltiens, Marcel Heylen (apotheker) en René Van Looy.

(Hypoliet Budts)

Werkten mee aan dit nummer :

Redactie : Jos Bastiaens, Hypoliet Budts, Walter Caethoven, Rik Claes, Flor Dieltjens, Herman Engels, Frans Lens, Jos Thys, Pol Van Camp, Ludo Van Gestel

Fotografie : Walter Caethoven

Tekeningen : Dirk Lieckens, Marc Verreydt

Grafische vormgeving en zetwerk : Walter Caethoven

Eindredactie : Rik Claes

Je kan onze "Poemp" ook op het internet vinden. We beschikken over een eigen, volwaardige webstek. Het adres is: www.depoemp.be . En natuurlijk hebben wij ook een e-postadres: post@depoemp.be .

Met de steun van
Kempens Karakter en de Vlaamse Overheid.

© 2011 - Heemkring Davidsfonds Nijlen

Nieuwe abonnementen : Stort 7 Euro op rekening 853-8126108-62 van DF Nijlen met vermelding van naam, adres en "abo Poemp".

DE POEMP □ DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
HEEMKRING DAVIDSFONDS NIJLEN □ ACHTIENDE
REEKS □ NR. 72 □ NAJAAR 2011 □ V. U. : WALTER
CAETHOVEN - ZANDVEKENVELDEN 12A - 2560 NIJLEN